

LUNDS
UNIVERSITET

VÄGLEDNING

Datum 2022-07-06

Rev 2024-02-28

Brandskyddssamordnare,
LU Byggnad

Vägledning för genomförande av utrymningsövning

Detta dokument är framtaget som en vägledning för verksamheter i arbetet med utrymningsövningar, både teoretiska och praktiska.

Nedan ges förslag på planering, genomförande och uppföljning av både praktisk samt teoretisk utrymningsövning.

Vägledning för praktisk utrymningsövning

Planering

Följande kontakter bör/kan knytas i planeringsstadiet

Fastighetsägaren

Anläggningsskötare för brandlarmet måste vara på plats vid utrymningsövningen för att återställa anläggningen.

SOS/Räddningstjänsten

Om det automatiska brandlarmet är vidarekopplat till räddningstjänsten via SOS ska kontakt tas med SOS så att ingen onödig utryckning sker till fastigheten. Detta ska anläggningsskötaren ombesörja som har mandat att kontakta SOS gällande brandlarmanläggningen.

LU Byggnad

Kan tillhandahålla rökmaskin och om möjlighet finns vara delaktiga i övningen som observatörer. Kontakt med brandskyddsfunktionen på LU Byggnad kan tas i planeringsskedet om behov finns.

Frågor att fundera kring i planeringsstadiet:

- Ska rök användas?
- Vilken tidpunkt ska brand- och utrymningslarmet startas? Undvik utrymningsövning vid tentamen i byggnaden. Att sätta igång larmet 10 – 15 minuter innan föreläsningens slut är en god idé.
- Pågår känslig laborativ verksamhet som kan påverkas av övningen?
- I vissa fall vill anläggningsskötaren för brand- och utrymningslarm passa på att göra hörbarhetstest samtidigt som övningen. Stäm av detta med anläggningsskötaren.
- Om det bedrivs café- eller restaurangverksamhet i byggnaden bör detta tas i beaktning.
- Ska det finnas observatörer som är utplacerade för att kunna återge utrymningsförloppet?
- Om det finns utrymningsplatser, ska dessa vara bemannade?

Genomförande

- Samla alla berörda innan övningen och informera om upplägget.
- Genomför övningen genom att starta brandlarmet i byggnaden och observera utrymningen.
- Ge en kort muntlig återkoppling till de utrymmande innan de släpps in i byggnaden efter övningens slut.

Uppföljning

- Sammanställning från eventuella observatörer.
- Enkät kan användas för att sammanställa reflektioner från de utrymmande. Om resurser finns kan en kortare enkät delas ut under övningen (se förslag i nästa avsnitt).
- Information om resultatet av övningen bör sammanställas och delges berörda. Informationsanslag kan sättas upp vid ingångar till byggnaden för att sprida informationen till så många som möjligt. Sammanställningen kan innehålla följande:
 - Valde personer att utrymma genom röken (om detta användes)?
 - Samlades de utrymmande vid återsamlingsplatsen?
- Vad gick bra? Vad gick mindre bra?

Förslag - frågor till enkäten

- Hörde du utrymningslarmet?
 - Ja
 - Nej. Var befann du dig när du påbörjade utrymningen? _____
- Vad fick dig att påbörja utrymningen?
 - Jag bestämde mig själv att jag skulle gå ut
 - Jag talade med mina kollegor innan vi bestämde oss för att utrymma
 - Någon sa till mig att gå ut
- Vad var det första du tänkte/gjorde när du förstod att du skulle utrymma? OK med flera alternativ.
 - Det är en övning
 - Det är på riktigt
 - Undrar om det brinner
 - Falsklarm
 - Annat: _____
- Hur valde du vilken väg du skulle utrymma? OK med flera alternativ.

- Jag tog den vägen som jag brukar använda för att gå in och ut i byggnaden
- Jag valde den närmaste vägen ut
- Någon sa till mig att gå den vägen
- Jag följde bara med strömmen ut
- Jag kunde inte öppna någon annan dörr (pga saknade nyckel, passerkort) Vilken dörr? _____
- Jag var tvungen att vända och ta en annan väg pga röken
- Vet du var byggnadens återsamlingsplats är
 - Ja, den är vid _____
 - Nej, har ingen aning.
- Vad är en återsamlingsplats?
- Hur upplevde du utrymningsituationen?
- Har du några kommentarer kring övningen?

Vägledning för teoretisk utrymningsövning

Nedan ges förslag på frågor och case/frågeställningar att använda vid teoretiska utrymningsövningar. Dessa frågor och frågeställningar bör i så stor grad som möjligt anpassas efter lokala förhållanden.

Frågor

För att besvara dessa frågor bör ni använda er av lokalernas utrymningsplan. Ni kan också med fördel röra er i lokalerna samtidigt som ni besvarar dessa frågor:

- Hur många utrymningsvägar finns det från lokalerna och var mynnar dessa? Följ gärna utrymningsvägarna hela vägen till det fria så ni vet hur de ser ut och vad ni kan förvänta er.
- Var finns uppsamlingsplatsen för lokalerna? Gå gärna till uppsamlingsplatsen så ni vet var denna finns.

- Var finns brandsläckningsutrustning och hur många finns det i lokalerna? Se över så att de är hela och rena, att manometernålen står på grönt och att sprinten sitter kvar.
- Vem ansvarar för att utrymningsövningar genomförs en gång om året?
- Om ni ser en felande brandsläckare eller vägledande markering (utrymningsskylt), vem ska ni då vända er till?

Case/frågeställningar

Likt för frågorna ovan bör ni använda er av lokalernas utrymningsplan samt att ni med fördel kan röra er i lokalerna samtidigt som ni svarar/diskuterar frågorna nedan:

- 1) Utrymningslarmet startar, ni är osäkra på vad som utlöst larmet.
 - a) Hur ska ni enligt er utrymningsrutin hantera situationen?
 - b) Ska ni ringa/larma räddningstjänst?
 - c) Hur får ni koll på att alla personer har utrymt byggnaden?
- 2) Ni befinner er i en lokal där ni hanterar brandfarlig vara vid exempelvis en laboration. Av någon anledning börjar det brinna i lokalen och utrymningslarmet startar.
 - a) Hur ska ni hantera situationen enligt era rutiner?
 - b) Hur gör ni med den brandfarliga varan?
 - c) Avslutar ni laborationen?
- 3) Ni har bjudit in till ett möte med externa personer eller har en föreläsning för studenter. Av någon anledning startar utrymningslarmet och ni är tvungna att utrymma byggnaden. Vad förväntas av er vid en sådan utrymningsituation när ni har bjudit in till möte eller håller en föreläsning?